

1923 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Het onderhavige verdrag is tot stand gekomen op voorstel der Franse Regering, die, in het bijzonder wegens het grote tekort aan landarbeiders in Frankrijk en de moeilijkheden, welke dit veroorzaakte bij de verzorging en het binnenhalen van de oogst, er prijs op stelde de gelegenheid te zien geopend arbeiders uit het buitenland aan te trekken.

In het kader der Westeuropese samenwerking bestond er bij de Nederlandse Regering geen bezwaar tegen om, voor zover de stand der Nederlandse werkgelegenheid zulks toelaat, aan de wensen der Franse Regering tegemoet te komen.

In dit verband verdient opmerking, dat tegelijkertijd met het onderhavige verdrag tussen Nederland en Frankrijk een verdrag wordt gesloten in zake de emigratie van Nederlandse landbouwers naar Frankrijk. Reeds bij de onderhandelingen nopens het emigratieverdrag was bekend, dat bepaalde groepen van de Franse boerenbevolking gekant waren tegen de vestiging van vreemde boeren in Frankrijk.

Er werd echter aangenomen, dat deze oppositie in verband stond met de toen heersende betrekkelijke schaarste aan te verpachten bedrijven, die door de te verwachten landvlucht zou verminderen.

Niettemin was het duidelijk, dat — gezien het grote tekort aan Franse landarbeiders — het probleem van de immigratie van boeren, in het oog der Fransen, secundair was en dat de immigratie van landarbeiders op de voorgrond stond.

In October 1948, vier maanden na het tot stand komen van de hierbedoelde verdragen, is gebleken, dat door de Franse emigratieautoriteiten de resultaten van deze akkoorden als teleurstellend werden beschouwd.

Kort daarna brachten de Franse autoriteiten ter kennis, dat het voorleggen van het emigratieverdrag aan de Franse Volksvertegenwoordiging moeilijkheden met zich mee zou brengen en dat zij derhalve dit verdrag in de vorm, waarin het gesloten werd, niet wilden ratificeren.

De bepalingen, vervat in twee brieven, behorende bij het emigratieverdrag, werden daarom in Juli 1949 vervangen door een (nieuwe) overeenkomst. De Franse Regering moet deze notawisseling aan de Franse Volksvertegenwoordiging voorleggen, aangezien zij — in tegenstelling met de hier te lande geldende regelen — aldaar alleen werkt na goedkeuring door de Volksvertegenwoordiging. Tot op heden is de goedkeuring nog niet verkregen. Zodra dit wèl het geval zal zijn, zal de Regering hierover aan de Staten-Generaal een nadere mededeling doen.

Van Nederlandse zijde is aan de Franse Regering herhaaldelijk verzocht het emigratieverdrag zelf te bekrachtigen, doch deze is daartoe, op overwegingen van binnenlandse aard, nog niet overgegaan.

Ondergetekenden achten het thans wenselijk de twee verdragen verder afzonderlijk te behandelen en althans het hiernevens aangeboden arbeidsverdrag ter goedkeuring en bekrachtiging voor te leggen.

Het bovenstaande verklaart waarom het onderhavige Arbeidsverdrag eerst ruim twee jaar na de sluiting ter goedkeuring wordt aangeboden.

Het arbeidsverdrag waakt er voor, dat de Franse Overheden in Nederland geen arbeiders aanwerven, die hier niet kunnen worden gemist, daar elke arbeidscontractant moet zijn voorzien van een door de bevoegde Nederlandse Overheid afgegeven verklaring van geen bezwaar, terwijl het tevens de zekerheid biedt, dat de bestaans-

voorwaarden, waaronder de Nederlandse arbeiders in Frankrijk zullen werken, in geen enkel opzicht zullen onderdoen voor die der Franse arbeiders.

Wegens de reeds vermelde nijpende behoefte aan vreemde arbeidskrachten stelde de Franse Regering er grote prijs op aanstonds met het aantrekken van Nederlandse arbeiders een aanvang te kunnen maken en derhalve de ratificatie van het verdrag niet af te wachten. Aangezien het Nederlandse belang zich hiertegen niet verzet, is in het verdrag een bepaling opgenomen, krachtens welke het onmiddellijk na de ondertekening voorlopig zal worden toegepast.

Met betrekking tot enkele verdragsbepalingen volgen hieronder nog enige afzonderlijke opmerkingen.

Artikel 1

De Nederlandse Regering heeft zich het recht voorbehouden de afgifte van een Nederlands paspoort te weigeren aan hen, die daarvoor om bijzondere redenen niet in aanmerking kunnen komen, zoals bij voorbeeld de Nederlander, die wegens een door hem gepleegd misdrijf strafrechtelijk vervolgd wordt of het tegen hem gewezen strafvonnis nog moet ondergaan.

Artikel 3

Onverschillig of de arbeider individueel is aangenomen, dan wel behoort tot een groep, waarvoor een aanvraag is ontvangen, zullen zijn arbeidsvoorwaarden in het andere land steeds vooraf blijken uit een arbeidsovereenkomst, zodat in ieder afzonderlijk geval voorkomen kan worden, dat deze voorwaarden onvoldoende zouden zijn.

Artikel 4

Terwijl enerzijds geen aanwerving van officieel Franse zijde buiten de Nederlandse Overheden om kan plaats hebben, verlenen anderzijds laatstgenoemden daarbij hun medewerking, doordat zij de aanvraag onder de aandacht brengen van hen, die aan de Franse behoefte voldoen en tegen wier vertrek uit ons land met het oog op het Nederlands belang geen bezwaar bestaat.

Artikelen 5, 6 en 7

Met betrekking tot alle in deze artikelen genoemde onderwerpen wordt aan de geïmmigreerde arbeiders een behandeling verzekerd, die volkomen gelijk is aan die der eigen arbeiders. Het behoort tot de taak van de Nederlandse emigratie-attaché bij Harer Majesteits Ambassade te Parijs toe te zien op de stipte naleving van deze verdragsbepalingen met betrekking tot de Nederlandse arbeiders in Frankrijk.

Artikelen 10 en 11

Wanneer nopens de toepassing van het verdrag of van de wetten en reglementen der verdragsluitende partijen vragen rijzen, behoort het tot de taak van de in artikel 10 genoemde gemengde commissie deze vragen te onderzoeken. Zij is niet bevoegd in een nopens de toepassing van het verdrag gebleken geschil uitspraak te doen, daar artikel 11 aangeeft op welke andere wijze zodanig geschil tot oplossing moet worden gebracht. Haar taak is derhalve steeds slechts van voorbereidende en raadgevende aard.

Artikel 12

Dit artikel legt nadrukkelijk vast, dat het verdrag alleen van toepassing is op de grondgebieden in Europa der verdragsluitende partijen.

De Minister van Sociale Zaken,

A. M. JOEKES.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

STIKKER.